

Nr 272

Av herr **von Friesen**, om inrättande av en överläkartjänst för internmedicinska konsultationer m. m. vid S:t Lars sjukhus i Lund.

Sedan åtskilliga år tillbaka finnes på Beckomberga sjukhus anställd en läkare, som har att svara för den internmedicinska vården av patienterna på sjukhuset. Den till tjänsten hörande verksamheten har alltmåra utvecklats och numera utformats på ett mönstergillt sätt. Tjänsten har intill utgången av år 1954 varit kombinerad med tjänst såsom personalläkare. Läkaren har de sista åren haft ordinariebildande tjänst i lönegrad B 12.

Internistens verksamhet bygger på ett intimt samarbete med psykiaterna på sjukhuset. Han undersöker patienter, som remitteras till honom på vanligt sätt, men han går också regelbundna ronder tillsammans med tjänstgörande avdelningsläkare och besöker de olika avdelningarna minst en gång varje vecka. I fråga om patienter med kroppsliga sjukdomssymtom får han därför en ingående uppfattning om det psykiska tillståndet och de konflikter eller psykiska sjukdomar som kan tänkas ha medverkat vid uppkomsten av den kroppsliga sjukdomen. Detta har haft ett betydande värde för diagnostiken. Vid flera tillfällen har det sålunda inträffat, att patienter, som på olika kroppssjukhus har bedömts som "nervösa", fått den riktiga diagnosen på sin kroppsliga åkomma först genom samarbetet mellan internist och psykiater på Beckomberga sjukhus. Genom den intima kontakten med det psykiatriska arbetet har internisten alltså kunnat se sammanhang, som hans kolleger utan psykiatrisk erfarenhet icke har sett.

Även för behandlingen av patienternas psykiska sjukdomar är internistens medverkan av stor betydelse. Särskilt gäller detta indikationsställningen vid olika psykiatriska behandlingsmetoder. Såväl på Beckomberga sjukhus som vid andra sjukhus i landet har man numera kunnat utsträcka indikationerna för bland annat elektrochockbehandling även till åldringar. Bedömningen av huruvida sådana patienter tål vid behandlingen har då åvilat internisten. Det är klart att psykiatern med internistens stöd kan ta betydligt större risker än om han ensam skall stå för bedömningen. Erfarenheten har vidare givit vid handen att många kroppsliga sjukdomssymtom, som tidigare ansetts utgöra kontraindikation mot elektrochock- eller insulinomabehandling, t. ex. vissa förändringar på elektrokardiogrammet, har försvunnit genom att patienten fått behandling för sin psykiska sjukdom. Många patienter har alltså tack vare internistens insatser kunnat behandlas med mycket gott resultat,

men de skulle utan hans medverkan sannolikt under lång tid ha måst vårdas på sjukhus.

Sjukvården i dess helhet har också kunnat intensifieras. Många akuta sjukdomstillstånd har omedelbart kunnat tagas under behandling alldeles som på en kirurgisk eller intern-medicinsk avdelning på ett lasarett. Internisten brukar bege sig till sjukhuset på kvällarna och även nattetid för att vara med om undersökning och behandling av akuta sjukdomstillstånd. Detta har verkat livsräddande vid bland annat svåra fall av delirium tremens och vid akuta omtöckningstillstånd med olikartade orsaker, t. ex. lunginflammationer eller andra svåra kroppsliga sjukdomar.

På Beckomberga sjukhus har under de sista åren minst varannan nyintagen patient blivit föremål för undersökning av internisten eller diskussion vid rondan.

Det är ingen tvekan om att ett arbete av detta slag kräver en heltidstjänst. Vid statens sinnessjukhus har under de sista åren anställts internmedicinska konsulter vid de flesta större sjukhusen. Dessa konsulter avlägger som regel besök på sjukhuset en gång i veckan. De har arvodesanställning.

Det i fråga om internmedicinska konsultationer bäst tillgodosedda statliga sinnessjukhuset i landet är S:t Lars sjukhus i Lund. Verksamheten där har emellertid icke på långt när nått samma omfattning som på Beckomberga sjukhus. Antalet för konsultation remitterade fall har emellertid befunnit sig i ständig stegring. Ibland måste konsultation ske på kvällarna och i enstaka fall även nattetid. I en del fall, t. ex. när det gäller att bedöma indikationerna för elektrochock- och insulinomabehandling, erfordras omfattande specialundersökningar. Sjukhuset har numera ett synnerligen välutrustat kliniskt laboratorium, som ledes av internkonsulten.

Behandlingsverksamheten vid sjukhuset skulle i mycket hög grad kunna befördras och intensifieras, om en heltidstjänst för den kroppsliga vården inrättades. För att arbetet skall kunna utformas på liknande sätt som vid Beckomberga sjukhus kräves att läkaren är fast knuten till sjukhuset och att lönesättningen blir sådan att kompetent innehavare kan erhållas och behållas. Medicinalstyrelsen har därför i sina petita till innevarande års riksdag föreslagit inrättande av en överläkartjänst i lönegrad Ce 37 för internmedicinska konsultationer, tillsyn av laboratoriet och personalsjukvård. Vederbörande departementschef har dock utan närmare motivering ansett sig icke kunna förorda inrättande av den föreslagna tjänsten.

Med stöd av ovanstående föreslås,

att riksdagen måtte besluta inrättande av en överläkartjänst i lönegrad Ce 37 för internmedicinska konsultationer m. m. vid S:t Lars sjukhus i Lund.

Stockholm den 26 januari 1955

Bertil von Friesen